מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את הזכויות הבסיסיות של בני נוער שעובדים
- להבין מהו תלוש שכר ולמה חשוב לקבל אותו
- לדעת למי לפנות כשמשהו לא בסדר במקום העבודה

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – הבנת המושגים

1. א – מסמך שמראה כמה עבדתי וכמה קיבלתי
2. ג – נטו זה הסכום שבאמת מקבלים, ברוטו זה לפני ניכויים

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו זכות בסיסית של כל עובד לפי החוק
2. לא נכון – עבודה בשחור מזיקה לעובד ומסוכנת, גם אם נראה שמקבלים יותר

חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

1. תלוש
2. בשחור

חלק ד׳ – התאימו מושג להסבר

- 1 – ד (מסמך חודשי שמפרט שעות ושכר)
- 2 – א (עבודה בלי תלוש ובלי דיווח)
- 3 – ב (הכסף שבאמת מקבלים ליד)
- 4 – ג (בודק שמעסיקים פועלים לפי החוק)

חלק ה׳ – ענו בקצרה

1. כדי שיהיה תיעוד של העבודה, השכר וההפרשות, ולהגן על זכויות העובד

חלק ו׳ – דילמה לחשיבה

1. תשובה טובה תכלול: אין תיעוד רשמי של העבודה, אין הגנה במקרה של פגיעה או סכסוך עם המעסיק, קשה להוכיח כמה עבדו וכמה מגיע להם, ובני נוער פגיעים יותר כי פחות מכירים את זכויותיהם ופחות נוטים להתלונן

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלוש הוא תיעוד שעות ושכר, חשוב להגנה על זכויות
- נטו=מה שמקבלים בפועל, ברוטו=לפני ניכויים
- פונים למבוגר אחראי או לגורם מוסמך כמו מפקח עבודה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בשאלה אם מישהו כבר עבד ולבקש לשתף בלי לפרט שמות מעסיקים
- כדאי להקדיש זמן לדיון על הדילמה בחלק האחרון בקבוצות קטנות לפני כתיבה אישית
- אפשר להציג דוגמה של תלוש שכר ריק (ללא פרטים אישיים) כדי להמחיש את המושגים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בני נוער רבים מתחילים לעבוד כבר בגיל צעיר, בחופשות או אחרי הלימודים. לעובדים צעירים יש זכויות מיוחדות בחוק, וחשוב להכיר אותן כדי לדעת מה מגיע להם ומה אסור שיקרה להם במקום העבודה.

בנק מילים: בשחור | תלוש

1 חלק א׳ – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו תלוש שכר?

(א) מסמך שמראה כמה עבדתי וכמה קיבלתי (ב) כרטיס כניסה למקום העבודה

(ג) רשימת משימות לעובד

2. מה ההבדל בין נטו לברוטו?

(א) אין הבדל (ב) נטו זה לפני ניכויים

(ג) נטו זה הסכום שבאמת מקבלים, ברוטו זה לפני ניכויים

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל עובד, גם נער, מגיע לקבל תלוש שכר	☐	☐
2	עבודה בלי תלוש היא דרך טובה לקבל יותר כסף בלי בעיה	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. כשעובדים, מקבלים דף שנקרא _____ שמפרט את השכר

2. עבודה בלי תלוש ובלי דיווח נקראת עבודה _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תלוש שכר	___	**א.** עבודה בלי תלוש ובלי דיווח
2. עבודה בשחור	___	**ב.** הכסף שבאמת מקבלים ליד
3. נטו	___	**ג.** בודק שמעסיקים פועלים לפי החוק
4. מפקח עבודה	___	**ד.** מסמך חודשי שמפרט שעות ושכר

5 חלק ה' – ענו בקצרה

ענו בקצרה.

1. מדוע חשוב לקבל תלוש שכר גם אם זו עבודה קטנה וקצרה?

6 חלק ו' – דילמה לחשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. במסעדה מציעים לכם לעבוד 'בשחור' בלי תלוש, כדי 'לקבל יותר נטו'. מה מפסידים כשאין תלוש, ולמה זה מסוכן דווקא לבני נוער? כתבו את דעתכם והסבירו

כרטיס יציאה

מה זה תלוש שכר ולמה חשוב לקבל אחד?

מה ההבדל בין נטו לברוטו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀